

lerne om kompetencen til at rejse tiltale i straffesager mod politipersonale, og i bekræftende fald fremkomme med forslag til sådanne ændringer. Udvalget kan gennemgå og vurdere reglerne om behandlingen af disciplinærsager og sammenhængen med reglerne om klagesager og straffesager mod politipersonale.

Udvalget skal endelig fremkomme med forslag om lokalnævnenes fremtidige sammensætning og arbejdsopgaver. Det forudsættes i den forbindelse, at lokalnævnene opretholdes, således at nævnene fortsat kan varetage deres opgaver i relation til kontakten og samarbejdet mellem politiet og den lokale befolkning.

Udvalget bør under sit arbejde være særlig opmærksom på de forslag, der er indeholdt i betænkning nr. 507/1968 vedrørende undersøgelser mod personer ansat i politiets tjeneste.

Det forudsættes, at udvalgets anbefalinger kan gennemføres inden for rammerne af den almindelige tjenestemandsløvgivning. ... «

Der henvises til afsnit 3 nedenfor om udvalgets overvejelser og forslag.

2. Gældende ret

2.1. Oversigt over retsudviklingen

2.1.1. Indledning

I 1960'erne blev det i den offentlige debat kritiseret, at politiet selv foretog undersøgelser af klager over polititjenestemænd. Der blev på denne baggrund iværksat en række undersøgelser af mulighederne for en nyordning på området. Spørgsmålet blev således gjort til genstand for behandling i betænkning nr. 507/1968 fra Justitsministeriets udvalg vedrørende undersøgelser mod personer ansat i politiets tjeneste (Politiauditørudvalget), i Strafferetsplejeudvalgets betænkning nr. 622/1971 om efterforskning i straffesager m.v. samt i en indstilling fra Justitsministeriets Strukturudvalg vedrørende politiet, optrykt i Folketingstidende 1972-73, tillæg A sp. 4825-4846. Herom henvises til kapitel 3 i betænkning nr. 1278/1994.

2.1.2. 1973-loven

Både Politiauditørudvalget og Strukturudvalget gav udtryk for, at den gældende ordning for klagesager i det store og hele virkede tilfredsstillende. Når Justitsministeriet alligevel kom til det resultat, at kontrollen med undersøgelser af klager over politiet burde overgå til et organ, hvis flertal er folkevalgt, skyldtes dette i første række hensynet til at styrke tillidsforholdet mellem politiet og befolkningen, og det i 1973 gennemførte lovforslag var i alt væsentligt identisk med Strukturudvalgets forslag.

De regler om lokalnævn og om behandling af klager over politipersonalets adfærd under udførelsen af tjenesten, der blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 325 af 13. juni 1973, svarer i vidt omfang til de nugældende regler, der er beskrevet nedenfor i afsnit 2.2.

Der kan i øvrigt henvises til Folketingstidende 1972-73, forhandlingerne, sp. 3250-3256, 4758-4790, 6994-6996, 7230, tillæg A, sp. 4769-4771, 4792-4797, 4805-4814, 4822-4846, og tillæg B, sp. 1789-1796.

2.1.3. 1981-loven

På baggrund af den kritik, der fra flere sider havde været fremført mod den i 1973 gennemførte lokalnævnsordning, blev der i 1981 gennemført ændringer i reglerne om lokalnævnenes behandling af klagesager m.v., navnlig således at en advokat, udpeget af Advokatrådet blandt politikredsens beskikkede advokater, skal medvirke ved lokalnævnenes behandling af klager over politiet.

Herom henvises til Folketingstidende 1980-81, tillæg A, sp. 3225-3256, tillæg B, sp. 935-956, samt forhandlingerne, sp. 5398-5400, sp. 6701-6733, sp. 11781-11802 og sp. 12167-12175.

2.2. Lokalnævn

2.2.1. Lokalnævnets sammensætning

Reglerne om oprettelsen og sammensætningen af lokalnævn fremgår af retsplejelovens § 115. Efter retsplejelovens § 115, stk. 1, skal der i hver politikreds oprettes et lokalnævn vedrørende politiets virksomhed. Det fremgår af retsplejelovens § 115, stk. 2, at lokalnævnet uden for København består af politimesteren, 2 medlemmer valgt af og blandt politipersonalet i politikredsen samt borgmestrene i de kommuner, som politikredsen omfatter. Derudover er der fastsat regler om valg af yderligere kommunale medlemmer. De kommunale medlemmer af nævnet vælges af og blandt kommunalbestyrelsens medlemmer.

I København består nævnet af politidirektøren, 2 medlemmer valgt af og blandt politipersonalet i politikredsen, én af borgmestrene, der vælges af magistraten, samt 4 medlemmer, der vælges af og blandt borgerrepræsentationens medlemmer, jf. retsplejelovens § 115, stk. 3.

Det fremgår af retsplejelovens § 115, stk. 4, at lokalnævnet ved behandlingen af klager over politipersonalets adfærd under udførelsen af tjenesten endvidere består af et medlem udpeget af Advokatrådet blandt advokater med kontor i en retskreds inden for politikredsens område, som justitsministe-